

Przedmiotowe zasady oceniania muzyki

Szkoła Podstawowa nr 15 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego
w Bydgoszczy

Przedmiot: **muzyka**

Klasa: 4-7 SP

Tygodniowy wymiar godzin: 1 godzina

Obowiązujący podręcznik: Seria autorstwa M. Gromek i G. Kilbach „Lekcja muzyki”, którą tworzą cztery podręczniki przeznaczone na kolejne lata nauki (klasy 4,5,6 i 7).

Program nauczania: Program nauczania muzyki w szkole podstawowej „Lekcja muzyki” M. Gromek, G. Kilbach

1. Kryteria oceniania

1. Uczeń jest oceniany za: śpiewanie piosenek w grupie i solo, grę na flecie i/lub instrumentach perkusyjnych, słuchanie muzyki na lekcjach, wybrane formy ruchowe, zaangażowanie w ćwiczeniach twórczych, wiadomości z zakresu programu.

Dodatkową ocenę może uzyskać, gdy aktywnie uczestniczy w wydarzeniach muzycznych (np. należy do zespołu muzycznego, bierze udział w konkursach muzycznych).

2. Uczeń jest przygotowany do lekcji, gdy posiada: zeszyt do nut, podręcznik, flet, odrobione zadanie domowe.

3. W każdym półroczu uczeń może przed lekcją zgłosić nieprzygotowanie do zajęć. Sumienność będzie oceniana i wyrażana w postaci dodatkowej oceny na koniec półrocza.

4. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:
- a) Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiedzy oraz umiejętności określonych treściami podstawy programowej w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, na zajęciach wykazuje się postawą poszukującą, jest kreatywny, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania danej klasy, osiąga sukcesy w konkursach artystycznych na szczeblu szkolnym, miejskim, powiatowym, wojewódzkim, krajowym, posiada inne, porównywalne osiągnięcia (np. jest uczestnikiem zespołu wokalnego, chóru, zespołu instrumentalnego, uczniem szkoły muzycznej /ogniska muzycznego).

Szczegółowe wymagania edukacyjne: Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji;
- inicjuje różnorodne zadania, projekty;
- potrafi zagrać melodie przewidziane w podręczniku oraz inne proste melodie na flecie;
- umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz spoza niego (w zespole oraz solo) - min. 10 różnorodnych utworów wokalnych w ciągu roku (w tym kanony, ronda);
- tworzy samodzielnie struktury muzyczne, proste dwugłosy, głosowe ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich, obrazów;
- improwizuje wokalnie oraz tworzy samodzielnie różnorodne wypowiedzi muzyczne wg ustalonych zasad;
- samodzielnie improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne, z użyciem dostępnych instrumentów perkusyjnych;
- tworzy i odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;
- świadomie słucha wybranych dzieł literatury muzycznej;
- rozpoznaje ze słuchu: brzmienie instrumentów muzycznych, głosów ludzkich

(sopran, alt, tenor, bas), podstawowe formy muzyczne (AB, ABA, rondo i wariacje), polskie tańce narodowe, aparat wykonawczy (solista, zespół, chór, orkiestra, big-band);

- analizuje utwory muzyczne, określając ich elementy, nastrój i charakter, stosując pojęcia charakterystyczne dla języka muzycznego;
- przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych, czyniąc to w oryginalny sposób;
- rozumie i wykorzystuje w praktyce pojęcia i terminy muzyczne, określa podstawowe elementy muzyki;
- odczytuje i zapisuje notację muzyczną;
- wykazuje się znajomością instrumentów muzycznych, głosów ludzkich;
- dokonuje charakterystyki muzyki ze względu na jej rodzaj, styl muzyczny, formę;
- określa cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych, ludowych, towarzyskich i współczesnych;
- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki oraz wskazuje kompozytorów reprezentatywnych dla nich;
- potrafi uzasadnić swoje preferencje muzyczne, argumentując swoje wybory;
- opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- prezentuje swoje zdolności i umiejętności na uroczystościach szkolnych;
- bierze udział w konkursach muzycznych - szkolnych i/lub pozaszkolnych.

b) Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony treściami podstawy programowej w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami (np. gra na instrumencie), rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Szczegółowe wymagania edukacyjne:

Ocenę **bardzo dobrą** (5) otrzymuje uczeń, który:

- korzysta z różnych źródeł informacji;
- swobodnie posługuje się notacją muzyczną;
- analizuje utwory pod względem dynamiki, tempa i artykulacji;
- potrafi zastosować w aktywności muzycznej poznane wartości rytmiczne;
- posługuje się w praktyce poznaną terminologią muzyczną;
- potrafi zagrać większość melodii przewidzianych w programie nauczania na flecie;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania;
- tworzy samodzielnie lub z pomocą nauczyciela struktury muzyczne, proste dwugłosy, głosowe ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich, obrazów;
- improwizuje w zespole wokalnie oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne w/g ustalonych zasad;
- improwizuje oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne, z użyciem dostępnych instrumentów perkusyjnych;
- odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;
- słucha wybranych dzieł z literatury muzycznej,
- rozpoznaje ze słuchu: brzmienie instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas), podstawowe formy muzyczne (AB, ABA, rondo i wariacje), polskie tańce narodowe, aparat wykonawczy (solista, zespół, chór, orkiestra);
- analizuje utwory muzyczne, określając ich elementy, nastrój i charakter;
- rozumie i wykorzystuje w praktyce pojęcia i terminy muzyczne,
- określa podstawowe elementy muzyki;
- wykazuje się znajomością instrumentów muzycznych, głosów ludzkich;
- dokonuje charakterystyki muzyki ze względu na jej rodzaj, styl muzyczny, formę;
- określa cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych, ludowych,

towarzyskich i współczesnych;

- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki oraz wskazuje kompozytorów reprezentatywnych dla nich.

c) Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który opanował większość wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej dla danej klasy, poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, podejmuje się wykonania zadań o charakterze dobrowolnym.

Szczegółowe wymagania edukacyjne: Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- rozróżnia poznane wartości rytmiczne;
- potrafi zapisać symbole graficzne notacji muzycznej;
- rozpoznaje zmiany dynamiki i tempa w słuchanych utworach muzycznych;
- rozróżnia podstawowe typy artykulacji;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym;
- posługuje się w praktyce poznaną terminologią muzyczną;
- tworzy samodzielnie lub z pomocą nauczyciela struktury muzyczne, proste dwugłosy, głosowe ilustracje dźwiękowe do tekstów literackich, obrazów;
- improwizuje w zespole oraz tworzy różnorodne wypowiedzi muzyczne, z użyciem dostępnych instrumentów perkusyjnych;
- odtwarza ruchem proste rytmy i schematy rytmiczne;
- słucha wybranych dzieł literatury muzycznej;
- rozpoznaje ze słuchu: brzmienie instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas), podstawowe formy muzyczne (AB, ABA, rondo), polskie tańce narodowe, aparat wykonawczy (solista, zespół, chór, orkiestra);
- analizuje utwory muzyczne, określając ich nastrój i charakter;

- przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych;
- rozumie pojęcia i terminy muzyczne, określa podstawowe elementy muzyki;
- wykazuje się znajomością instrumentów muzycznych, głosów ludzkich;
- określa cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych, ludowych, towarzyskich i współczesnych;
- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki oraz wskazuje kompozytorów reprezentatywnych dla nich.

d) Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, którego wiedza jest fragmentaryczna i wyrwykowa, który rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności, próbuje samodzielnie rozwiązywać zadania.

Szczegółowe wymagania edukacyjne: Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- potrafi zagrać niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania;
- wymienia miejsca, w których można posłuchać poszczególnych gatunków muzyki;
- rozróżnia znaki stosowane w notacji muzycznej;
- potrafi opisać grupy instrumentów i podaje ich przykłady;
- wymienia nazwiska wybranych kompozytorów muzyki polskiej i światowej.
- rozpoznaje zmiany dynamiki i tempa w niektórych słuchanych utworach muzycznych;
- zna podstawowe typy artykulacji;
- tworzy z pomocą nauczyciela struktury muzyczne, proste dwugłosy, głosowe ilustracje dźwiękowe do tekstów literackich, obrazów;
- odtwarza gestodźwiękami proste rytmy;
- improwizuje w zespole proste wypowiedzi muzyczne, z użyciem dostępnych instrumentów perkusyjnych;
- odtwarza ruchem proste rytmy;

- rozpoznaje podstawowe kroki i układy taneczne (polskie tańce narodowe, ludowe, tańce różnych narodów);
- słucha wybranych dzieł literatury muzycznej;
- rozpoznaje ze słuchu brzmienie instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (sopran, bas), podstawowe formy muzyczne (AB, ABA, rondo), aparat wykonawczy (solista, zespół, chór, orkiestra);
- analizuje utwory muzyczne, określając ich nastrój i charakter;
- przedstawia słuchaną muzykę za pomocą środków pozamuzycznych;
- określa cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych, ludowych, towarzyskich i współczesnych;
- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki.

e) Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który ma duże braki w wiedzy, rozwiązuje zadania teoretyczne o niewielkim stopniu trudności, osiąga cele przy pomocy nauczyciela.

Szczegółowe wymagania edukacyjne: Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- potrafi zagrać na instrumencie melodycznym gamę i najprostsze utwory przewidziane w programie nauczania;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem najprostsze piosenki przewidziane w programie nauczania;
- wskazuje miejsca związane z kulturą muzyczną;
- wymienia nazwy dźwięków (literowe i solmizacyjne);
- wymienia grupy instrumentów.
- wymienia nazwiska najwybitniejszych kompozytorów muzyki polskiej i europejskiej.
- rozpoznaje zmiany tempa w niektórych słuchanych utworach muzycznych;
- tworzy z pomocą nauczyciela struktury muzyczne, proste dwugłosy, głosowe ilustracje dźwiękowe do tekstów literackich, obrazów;
- dokonuje prób improwizacji w zespole, tworząc je z użyciem dostępnych instrumentów perkusyjnych;

- odtwarza ruchem proste rytmy;
- słucha wybranych dzieł literatury muzycznej;
- rozpoznaje ze słuchu brzmienie instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (męskie, żeńskie), podstawowe formy muzyczne (AB, ABA, rondo), aparat wykonawczy (solista, zespół, orkiestra);
- analizuje utwory muzyczne, określając ich nastrój;
- określa cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych, ludowych, towarzyskich;
- wymienia nazwy epok w dziejach muzyki.

f) Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności, nie podejmuje aktywności w zakresie rozwijania swoich umiejętności w granicach swoich indywidualnych możliwości i uzdolnień.

Przy ustalaniu oceny z przedmiotu, uwzględnia się w szczególności wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Przewyciężanie trudności i aktywna postawa na lekcjach stanowić będzie podstawę do oceny ucznia. Przedmiot muzyka zawiera w sobie bogactwo form aktywności - śpiew, grę na instrumentach, ruch z muzyką, formy twórczości, słuchanie utworów oraz wzbogacanie wiedzy z zakresu kultury muzycznej. Ta różnorodność pozwala na osiągnięcie sukcesu każdemu z uczniów, niezależnie od uzdolnień.

Ocenie podlegają:

1) **umiejętności** w zakresie:

- śpiewania (w tym indywidualne wykonanie wybranej przez ucznia piosenki - min. 3 piosenki w półroczu);
- grania na instrumentach (w tym gra na flecie prostym sopranowym (od ki. 5) - odtwarzanie wskazanych przez nauczyciela utworów oraz odtwarzanie na instrumencie perkusyjnym fragmentu rytmicznego);

- tworzenia muzyki;
- ruchu przy muzyce;
- tworzenia wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów;

2) **wiedza** o muzyce:

- zagadnienia teoretyczne - znajomość podstawowych pojęć muzycznych i umiejętność ich stosowania w wypowiedziach o muzyce;
- wiadomości o kompozytorach;
- znajomość aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły, chóry, orkiestry);
- opanowanie zagadnień z zakresu szeroko pojętej kultury muzycznej;

3) **postawa** - postępy, zaangażowanie, wkład pracy w działania muzyczne:

- aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem;
- sumienność w wykonywaniu obowiązków ucznia;
- stosowanie się do poleceń nauczyciela, zdyscyplinowanie w trakcie lekcji;
- wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu;
- umiejętność pracy w grupie - współpraca i wzajemna pomoc;
- wysiłek wkładany w przezwyciężanie trudności;
- prezentacja dokonań;
- kreatywność.

2. **Zasady przedmiotowego oceniania**

- sprawdzanie na bieżąco postępów ucznia i jego indywidualnych możliwości;
- formułowanie informacji w postaci oceny szkolnej o postępach ucznia, stopniu opanowania wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami programowymi;

3. **Skala ocen**

Zgodnie z obowiązującą skalą cyfrową i jej odpowiednikiem słownym.

4. Sposoby sprawdzania dydaktycznych osiągnięć ucznia

Źródła uzyskiwania ocen:

1. **odpowiedź ustna** - wiadomości z teorii muzyki z 3 ostatnich lekcji;
2. **ćwiczenia** z zakresu realizowanego programu, oceniające wysiłek ucznia włożony w naukę niżej wymienionych ćwiczeń i zadań:
 - śpiew solo i w grupie;
 - realizacja ćwiczeń słuchowych, rytmicznych i melodycznych;
 - gra na instrumentach perkusyjnych i melodycznych, wykonanie akompaniamentu rytmicznego;
 - realizacja form muzyczno-ruchowych;
 - umiejętność analitycznego słuchania muzyki w oparciu o poznane zasady muzyki;
3. **kartkówka** - jako forma odpowiedzi;
4. **aktywność** i zaangażowania na lekcji;
5. **zadania domowe**;
6. uzgodnione wcześniej samodzielne lub zespołowe **prace dodatkowe** powiązane z realizowanym programem nauczania -wykonane w warunkach pozalekcyjnych;
7. udział w szkolnych zajęciach pozalekcyjnych wymagających aktywności muzycznej;
8. szczególne osiągnięcia muzyczne na forum klasy i/lub szkoły;
9. ogólny wkład pracy - wysiłek ucznia włożony w pracę na lekcji, zaangażowanie. W ocenianiu uwzględnia się informacje zawarte w opinii PPP.

Przy kontroli pisemnej obowiązują następujące kryteria procentowe:

Ocena	Udział procentowy
niedostateczny	0% – 33 %
dopuszczający	34% - 49%
dostateczny	50% - 69%
dobry	70% - 85%
bardzo dobry	86% - 96%
celujący	97% - 100%

5. Zasady poprawiania ocen:

- uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny, to znaczy, że nauczyciel jest zobowiązany do umożliwienia uczniowi poprawy oceny z pracy klasowej, sprawdzianu, kartkówki w terminie 2 tygodni od momentu oddania danej pracy; w szczególnych przypadkach np. dłuższa choroba, intensywne przygotowania do zawodów nauczyciel może wydłużyć termin poprawy; **wyjątkiem jest ocena niedostateczna uzyskana w wyniku niesamodzielnej pracy (ściągnięcie, plagiat, etc)** ,
- przy ustalaniu terminów prac pisemnych stosuje się zapisy statutowe ,
- uczeń ma prawo zgłosić się do poprawy ocen na konsultacje indywidualne, wykonać prace dodatkowe.,
- uczeń nieobecny podczas pracy kontrolnej zobowiązany jest do napisania tej pracy w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły; ; w szczególnych przypadkach np. dłuższa choroba, intensywne przygotowania do zawodów nauczyciel może wydłużyć ten termin; jeżeli uczeń nie napisze obowiązkowej pracy to zapis N w dzienniku jest traktowany jako ocena niedostateczna. .

6. Sposoby informowania rodziców o osiągnięciach ucznia

- zebrania rodziców, indywidualne spotkania;
- dziennik elektroniczny;
- zeszyty do korespondencji;
- **pisemna informacja o zagrożeniu oceną niedostateczną**
- **i informacja o przewidywanej ocenie miesiąc przed końcem półrocza/roku szkolnego.**

7. Sposoby informowania uczniów o wynikach ich osiągnięć

- bieżące informowanie uczniów o ich osiągnięciach i postępach, np. w formie ustnej, w zeszyte przedmiotowym, dzienniku elektronicznym;
- miesiąc przed zakończeniem półrocza/roku szkolnego uczeń zagrożony oceną niedostateczną zostaje o tym fakcie poinformowany (wraz z informacją na temat poprawy przewidywanej oceny);
- miesiąc przed końcem roku szkolnego każdy uczeń zostaje poinformowany o przewidywanej ocenie;
- na początku roku szkolnego każdy uczeń zostaje poinformowany o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana ocenie rocznej.

Uczeń ma obowiązek:

Przestrzegać regulaminu pracowni muzycznej, z którym zostaje zapoznany na pierwszej lekcji muzyki.

Ocenianie odbywa się na podstawie wymagań programowych na poszczególne stopnie opracowanych przez nauczyciela do poszczególnych treści wynikających z programu nauczania (podane poniżej). Ze względu na specyfikę przedmiotu pracy ucznia nie ocenia się w systemie punktowym i tym samym nie stosuje się skali przeliczeniowej zapisanej w Wewnętrznych Zasadach Oceniania (WZO).